

VICEMINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING
VLAAMS MINISTER VAN BEGROTING, FINANCIËN EN ENERGIE

Nota aan de leden van de Vlaamse Regering

Betreft: Lancering van een oproep voor het indienen van voorstellen voor energieconsulentenprojecten voor de periode 2019 tot en met 2021 voor de doelgroep huishoudens in energiearmoede

1. Inleiding en context

Op basis van de artikelen 7.2.14 tot en met 7.2.20 kan binnen de perken van de beschikbare begrotingsmiddelen of de middelen die door de minister van Energie daartoe, na beslissing van de Vlaamse Regering, in het Energiefonds worden gereserveerd, aan niet-commerciële instellingen steun worden verleend voor het opzetten van energieconsulentenprojecten in het Vlaamse Gewest.

Tussen 2010 en 2016 werden in dit kader door de minister van Energie drie oproepen gelanceerd voor projecten met energieconsulenten (voor respectievelijk de periodes 2011-2013, 2014-2016 en 2017- 2019). De eerste twee calls waren gericht op projecten voor de doelgroepen huishoudens, bouwprofessionals en landbouwbedrijven. De laatste call beperkte zich tot de eerste twee doelgroepen. Voor de doelgroep huishoudens bevatte die oproep de volgende aandachtspunten:

- grondige energetische renovatie van woongebouwen in lijn met de langetermijndoelstellingen van het Renovatiepact;
- voor de doelgroep huishoudens werd extra nadruk gelegd op het leveren van een bijdrage tot het behalen van de doelstellingen van het Energiearmoedeprogramma en op (begeleiding tot) de uitvoering van energiebesparende investeringen in de woningen van sociale doelgroepen.

Binnen de perken van het beschikbare budget voor de oproep 2017-2019 kon aan de 7 best gerangschikte van 13 ontvankelijke projectvoorstellen een projectsubsidie worden toegekend. Vier van deze projecten hadden als doelgroep de huishoudens. Aan het laatst gerangschikte project dat goedgekeurd kon worden kon maar een deel van het gevraagde subsidiebedrag toegekend worden, waardoor het slechts liep voor de periode januari 2016 tot en met april 2018 (in de plaats van de maximale termijn tot 31 december 2019). Het betrof een project van Samenlevingsopbouw Provincie Antwerpen, dat samen met één ander goedgekeurd project een exclusieve focus op energiearmoede had.

Op 4 maart 2016 hechtte de Vlaamse Regering haar goedkeuring aan het Energiearmoedeprogramma. Naast de optimalisatie van de beschermingsmaatregelen tegen afsluiting, hecht dit programma van 34 acties veel belang aan het vermijden van energiearmoede aan de bron door het energieverbruik structureel te verlagen. Aangezien blijkt dat de energiearmoede in Vlaanderen de afgelopen jaren niet daalde, kreeg het Vlaams Energieagentschap vanwege de minister van Energie in het voorjaar van 2018 de opdracht via

stakeholderconsultatie een grondige evaluatie van het sociaal energiebeleid uit te voeren. Naast optimalisaties van bestaende maatregelen ligt het accent daarbij op het formuleren van aanbevelingen voor bijkomende acties die moeten leiden tot een groei in energiebesparende werken in de woningen van kwetsbare gezinnen. In het najaar van 2018 zal dit traject uitmonden in een herwerkt Energiearmoedeprogramma.

Eveneens in het voorjaar van 2018 werd in de herziene begroting 2018 een éénmalig budget van 2 miljoen euro ingeschreven voor projecten die bijdragen tot de bestrijding van energiearmoede. De benutting van deze middelen is gedelegeerd naar de minister bevoegd voor het energiebeleid.

2. Energieconsulentenprojecten energiearmoede 2019 - 2021

Aangezien zowel uit de recentste versie van de Energiearmoedebaarometer (Koning Boudewijnstichting) als uit de sociale statistieken die de VREG jaarlijks in juni publiceert, geen significante verlaging van energiearmoede blijkt, is het aangewezen een tandje bij te steken. Het structureel werken aan de verbetering van de energetische prestaties van de woningen van kwetsbare gezinnen past niet alleen in de doelstellingen van het Energiearmoedeprogramma maar is ook cruciaal in het kader van het Renovatiepact dat de renovatie van het integrale Vlaamse woningpark tegen 2050 beoogt. Het eerder vermelde éénmalige budget 2018 voor energiearmoede biedt een opportuniteit om de werking met energieconsulenten voor deze specifieke doelgroep te intensifiëren. Er wordt voorgesteld om binnen dit budget een bedrag van 1 miljoen euro te reserveren voor de financiering van een call voor energieconsulentenprojecten 2019-2021 met als exclusieve focus de doelgroep van huishoudens die kampen met energiearmoede.

De centrale doelstelling is het verder aanpakken van energiearmoede bij de bron via projecten die bijdragen aan kennis, gedragsverandering en een verhoging van de levenskwaliteit. De focus ligt op hernieuwbare energie en de realisatie van energiebesparende werken, waarbij in het bijzonder wordt gedacht aan een maximale inzet op warmtepompboilers, zonneboilers en isolatie. Via een nauwe samenwerking met de energiehuizen moet de 0%-energielening zoveel als mogelijk worden ingezet. Het is niet de bedoeling dat er algemene studies worden uitgevoerd of dat er enkel wordt ingezet op communicatie.

Het ontwerp van ministerieel besluit met als bijlage de via publicatie in het Belgisch Staatsblad te lanceren call, gaat als bijlage 1. In lijn met het naar aanleiding van de eerste oproep voor energieconsulentenprojecten bekomen advies van de Raad van State nr. 48.917/3, gegeven op 18 november 2010, moet voor dit ministerieel besluit geen advies meer worden ingewonnen bij de Raad van State, aangezien het geen nieuwe algemeen geldende rechtsregels betreft.

3. Budgettaire weerslag van het voorstel van beslissing

Voor deze call voor energieconsulentenprojecten energiearmoede is een budget van 1 miljoen euro beschikbaar binnen het éénmalige budget van 2 miljoen euro voor projecten energiearmoede dat is vastgesteld in de uitgavenbegroting 2018. De subsidie wordt aangerekend op het begrotingsartikel QE0-1QEB2KB-WT (het eindenergieverbruik efficiënter maken), basisallocatie 1QE407. De decretale basis voor facultatieve subsidies op dit artikel is opgenomen onder artikel 17 van het uitgavendecreet 2018 en artikel 11 van het uitgavendecreet begrotingsaanpassing 2018.

Het advies van de Inspectie van Financiën is opgenomen als bijlage 2. De Inspectie van Financiën gaf positief advies op 12 juli 2018.

Het Begrotingsakkoord (bijlage 3) werd aangevraagd op 12 juli 2018 en bekomen op 16 juli 2018.

4. Weerslag van het voorstel van beslissing op het personeel van de Vlaamse overheid

Het voorstel van beslissing heeft geen bijkomende impact op de lopende processen en activiteiten van het Vlaams Energieagentschap.

5. Weerslag van het voorstel van beslissing op de lokale besturen

- a) personeel: het voorstel van beslissing heeft geen weerslag op het personeel van de lokale besturen.
- b) werkingsuitgaven: het voorstel van beslissing heeft geen weerslag op de werkingsuitgaven van de lokale besturen.
- c) investeringen en schuld: het voorstel van beslissing heeft geen weerslag op de investeringen of de schuld van de lokale besturen.
- d) conclusie: het voorstel van beslissing heeft geen negatieve weerslag op de werking van de lokale besturen.

6. Voorstel van beslissing

De Vlaamse Regering:

1° neemt kennis van het ontwerp van ministerieel besluit houdende de organisatie van een oproep tot het indienen van voorstellen voor energieconsulentenprojecten voor de doelgroep huishoudens die kampen met energiearmoede;

2° beslist om voor dit project een budget van 1 miljoen euro te reserveren in de uitgavenbegroting 2018.

Bart TOMMELEIN

Vlaams minister van Financiën, Begroting en Energie

Bijlagen:

- Bijlage 1: ontwerp van ministerieel besluit met als bijlage de via publicatie in het Belgisch Staatsblad te lanceren calls;
- Bijlage 2: advies van de Inspectie van Financiën d.d. 12 juli 2018
- Bijlage 3: begrotingsakkoord d.d. 16 juli 2018